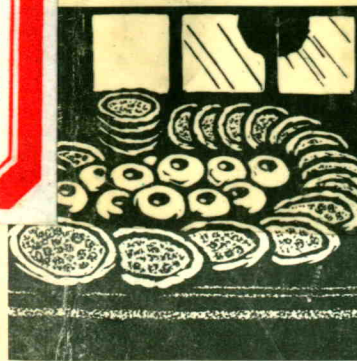
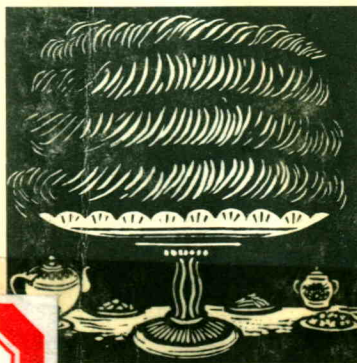
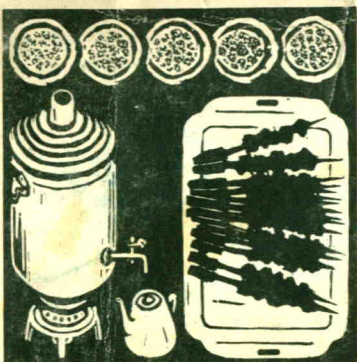

شىنجاڭ ئۇيغۇر سەنئەتلىرى

熊新野版画集

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى

新疆美术摄影出版社

J227
(W) 3

0077591

ئىككىنچى ئۆي مەركىزى

熊新野版画集

786953

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت-فوتو سۈرەت نەشرىياتى

新疆美术摄影出版社

新疆维吾尔自治区图书馆XT0-0077591

责任编辑: 买买提·阿尤夫
执行编辑: 王增元 袁湘帆
总体设计: 王增元
撰文: 袁湘帆
维文翻译: 买买提·阿尤夫
维文书名字: 阿布都西库尔·克里木

مەسئۇل مۇھەررىر: مەھمەت ئابۇپ
ئومۇمىي لايىھىلىگۈچى: ۋاڭ زىڭيۈەن
يۈەن شىڭفەن ماقالىسى
تۇيغۇرچە تەرجىمىسى: مەھمەت ئابۇپ
مۇقاۋىدىكى تۇيغۇرچە خەتنى ئابدۇشۈكۈر ياسىن يازغان

熊新野同志在新興版屯田地
里辛勤耕耘，一絲不苟，取得了
很好的成績，這些成績應該
成為社會主義祖國精神財
富的一部分，不是流傳
下去。

毛澤東
一九五二年
十二月

يولداش شىيۇڭ شىنىي يېڭىدىن گۈللىنىۋاتقان رەسسامچىلىق
گۈلزارىدا بىر قۇمۇر جاۋالىق ئىشلەپ، ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.
بۇ نەتىجىلەر سوتسىيالىستىك ۋە تىنىمىزنىڭ مەنۋىي بايلىقىنىڭ
بىر قىسمىغا ئايلىنىپ ئەۋلادتىن-ئەۋلادقا تارقىلىۋاتىدۇ.

ياڭ كىياڭ

1989-يىلى 11-ئاي

作者小传

熊新野，版画家。湖南湘乡县人。1919年12月14日生，1939年入湖南华中高级艺术学校，继入南京美专师范美术系学习，1943年毕业于广东省立艺专美术科。后在南京美专和湘乡县中学担任美术教师。

1950年参军进疆，分配到新疆军区文工团任美术教员。1953年转业到地方工作，先后在新疆画报社，新疆美术工作室，新疆群众艺术馆，文化厅美术组，新疆展览馆等单位工作。1982年调新疆画院为专业画家，担任版画研究室主任。1987年4月16日，因病逝世，享年68岁。

熊新野同志曾当选为乌鲁木齐市第五、第六届人民代表。他是中国美术家协会会员，新疆分会理事、自治区文联委员，中国版画家协会第二届理事。

他的作品曾参加全国美展及出国展览，曾获全国少数民族美展表彰奖，并被选入《十年版画选集》、《中国新兴版画五十年选集》，有的作品还被中国美术馆和北京民族文化宫收藏，遗留版画作品近六十幅。

ئاپتونونىڭ تەرجىمىھالى

شىۋىڭ شىنې ئويما رەسىم. خۇنەن ئۆلكىسىنىڭ شياڭشياڭ ناھىيىسىدىن. 1919-يىلى 12-ئاينىڭ 14-كۈنى تۇغۇلغان. 1939-يىلى خۇنەن خۇاڭ ئالىي سەنئەت مەكتىپىدە، ئۇنىڭدىن كېيىن نەنجىڭ گۈزەل سەنئەت تېخنىكومى سىفەن گۈزەل سەنئەت فاكولتېتىدا ئوقۇغان. 1943-يىلى گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك سەنئەت تېخنىكوم گۈزەل سەنئەت بۆلۈمىنى پۈتتۈرگەن. كېيىن نەنجىڭ گۈزەل سەنئەت تېخنىكوم ۋە شياڭشياڭ ناھىيىلىك ئوتتۇرا مەكتەپتە گۈزەل سەنئەت ئوقۇتقۇچىسى بولغان.

1950-يىلى ھەربىي سەپكە قاتنىشىپ، شىنجاڭغا كىرگەندىن كېيىن، شىنجاڭ ھەربىي رايونى سەنئەت ئۆمىكىدە گۈزەل سەنئەت ئوقۇتقۇچىلىقىغا تەقسىم قىلىنغان. 1953-يىلى يەرلىككە كەسىپ ئالمىشىپ، ئىلگىرى كېيىن بولۇپ شىنجاڭ رەسىملىك ژۇرنىلى، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت خىزمەت ئىشخانىسى، شىنجاڭ ئاممىۋى سەنئەت سارىيى، مەدەنىيەت ئىدارىسى گۈزەل سەنئەت گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ كۆرگەزمىخانىسى قاتارلىق ئورۇنلاردا خىزمەت قىلغان. 1982-يىلى شىنجاڭ رەسىملار ئاكادېمىيىسىگە يۆتكىلىپ كەسپىي رەسىم بولغان ھەمدە ئويما رەسىم تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرىلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتىگەن.

1987-يىلى 4-ئاينىڭ 16-كۈنى كېسەل بولۇپ، 68 يېشىدا ۋاپات بولغان. يولداش شىۋىڭ شىنې ئۈرۈمچى شەھەرلىك 5-، 6-نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىسىنىڭ ۋەكىلى. جۇڭگو رەسىملار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى. جۇڭگو رەسىملار جەمئىيىتى شىنجاڭ شۆبىسىنىڭ ھەيئەت ئەزاسى. ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ ھەيئەت ئەزاسى. جۇڭگو ئويما رەسىملار جەمئىيىتىنىڭ 2-نۆۋەتلىك ھەيئەت ئەزاسى.

ئۇنىڭ ئەسەرلىرى مەملىكەتلىك رەسىم كۆرگەزمىلىرىگە ۋە چەت ئەلدىكى كۆرگەزمىلەرگە قويۇلغان. مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر رەسىم كۆرگەزمىسىدە تەقدىرلەش مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن، ھەمدە «10 يىللىق ئويما رەسىملەردىن تاللانما»، «جۇڭگونىڭ 50 يىللىق يېڭىچە ئويما رەسىملىرىدىن تاللانما» غا كىرگۈزۈلگەن. بەزى ئەسەرلىرى جۇڭگو گۈزەل سەنئەت سارىيى، بېيجىڭ مىللەتلەر مەدەنىيەت سارىيىدا ساقلانماقتا. ھازىر ساقلانغان ئويما رەسىم ئەسەرلىرى 60 پارچىغا يېتىدۇ.

前

言

李 桦

艺术家之所以为人称道者，不仅在于他有精湛的技术，更重要的是由于他对人民有真诚的热爱，和对国家有无限的奉献精神。这种热爱与奉献精神，在时代的洪流中陶冶着艺术家的情操，充实其艺术创作，使他的作品成为有益于人民的精神食粮。熊新野便是这样的一个人艺术家。

熊新野从艺开始于民族危机严重，硝烟四起，长沙大火，流离失所的时候。正是这个血与火的时代，锻炼了这个彷徨的青年。他认识到“国家兴亡，匹夫有责”的古训，既爱美术，更爱祖国与人民，便毅然投身于革命新兴木刻的行列，走上了抗日救国的大道。我与他就是在战火中相识的。在抗战中期，我在长沙办了一个战时木刻函授班，熊新野参加了这个班，我们便开始在通信中交流思想，进行木刻学习。于是他进一步认识鲁迅先生提倡新兴木刻运动的意义，并逐步理解现实主义的艺术理论和创作方法。从此他以坚定的步伐走上了革命艺术的激流中来。然而在此之前，他在湘潭已经与几个青年人在一起自学木刻，并组织起来，出版了一种木刻的《中华画报》，从事抗战宣传工作。虽因独力难支，只出了三期便夭折，然

而这一行动早已显示他对人民的热爱和对国家的奉献精神了。

全国解放后，熊新野毫不犹豫地响应党的号召，于1950年参军，投身于新疆军区当上个美术教员，决心以他的木刻为边疆人民和建设服务。一个初出茅庐的知识青年，远离家乡，投入万里以外陌生的边疆参加革命工作，是什么思想和什么力量支持着他的信念和意志呢？那不就是对党的忠诚，对人民的热爱、和对国家的奉献精神吗？所以他一去就是四十年，默默地在新疆献出了他的全部精力，真可谓“鞠躬尽瘁，死而后已”，使人十分感动。他毕生都在天山南北，辛勤地耕耘，热情地讴歌新疆各族人民的新生活，新思想，新感情；纪录大西北边陲火热的社会主义建设，创作了大量为人民喜闻乐见的优秀木刻版画。我们欣赏选入这本画集中的作品，便可肯定这位艺术家的劳绩了。

熊新野是个现实主义版画家。他沿着党指引的“二为”和“双百”方向前进。他深入生活，注入满腔热情，严肃地进行艺术实践。他的版画主题积极、形象生动、构图饱满、色调鲜明。由于图画不受语言的限制，各族人民都能看得懂，雅俗共赏，他的木刻在新疆大受欢迎，获得很好的社会效果。他曾总结自己的艺术道路，这样写道：

“我坚持百花齐放、百家争鸣方针和为社会主义、为人民服务的路线，走社会主义现实主义的道路上。在党的阳光下，我决心在余生之年，继续努力，为可爱的新疆各民族的美术事业，贡献出我的全部精力。这就是我的愿望。”

的确是这样，一个忠于人民和社会主义事业的艺术家的自白，是可信的。他一生的行动和留下来的作品足以证明这一点。

近年来美术界曾吹起过一阵“自由化”的风。有些人诽谤社会主义现实主义，说是过时了。他们却生搬硬套西方的使人看不懂现代派绘画，使人啼笑皆非。若拿熊新野的版画和他们的怪画让人民评评，作出判断，是非便不难分明了。因此今天提倡现实主义美术，出版《熊新野版画集》是很有意义的。

كىرىش سۆز

لى خۇا

كىشىلەر سەنئەتكارنى ۋايىغا يەتكەن تېخنىكىسى ئۈچۈنلا ئەمەس، ئەڭ مۇھىمى ئۇنىڭدا خەلقنى قىزغىن سۆيىدىغان، دۆلەتكە چەكسىز تۆھپە يارىتىدىغان روھ بولغاچقا ماختايدۇ. بۇ خىل مۇھەببەت ۋە تۆھپە روھى دەۋر ئېقىمىدا سەنئەتچىلەرنىڭ خىسلىتىنى تاۋلاپ، سەنئەت ئىجادىيىتىنى تولۇقلايدۇ، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئەسەرلىرى خەلققە پايدىلىق ئوزۇققا ئايلىنىدۇ. شۇڭا شىنجاڭ دىل مۇشۇنداق سەنئەتكار دۇر.

شىۋۇڭ شىنجاڭ ئىجادىيىتى مىللىي كىرىزىس ئېغىر، ھەممە جاينى ئىس-تۈتەك قاپلىغان، چاڭشا ئوت ئىچىدە قالغان، كىشىلەر ئۆي-ماكانلىرىدىن ئايرىلىپ سەرگەردان بولۇپ يۈرگەن مەزگىلدە باشلانغانىدى. دەل مانا شۇ ئوت ۋە قان بىلەن تولغان دەۋر تىڭىرقاش ئىچىدە قالغان بۇ ياشنى چىنىقتۇردى.

ئو «دۆلەتنىڭ گۈللىنىش ياكى زاۋاللىققا يۈز تۇتۇشىدا ھەممە كىشىنىڭ مەسئۇلىيىتى بار» دېگەن قەدىمىي تەلىمنى تونۇپ يېتىپ، گۈزەل سەنئەتنى قىزغىن سۆيىدى، دۆلەت ۋە خەلقنى تېخىمۇ قىزغىن سۆيىدى، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، ئىنقىلابىي يېڭىچە ياغاچ ئويما رەسىم سېپىگە ئاتلىنىپ، ياپونغا قارشى تۇرۇپ ۋە تەننى قۇتقۇزۇش

داغدام يولغا قەدەم تاشلىدى. مەن ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇش ئوتى ئىچىدە تونۇشقان. ياپونغا قارشى ئۇرۇش مەزگىلىدە، مەن چاڭشادا ئۇرۇش شارائىتىدىكى ياغاچ ئويما سىرتىن ئوقۇش كۇرسى ئاچقان ئىدىم. شىۋىڭ شىنېي بۇ كۇرسقا قاتناشقاندى. بىز شۇ ۋاقىتتىن باشلاپ خەت ئارقىلىق پىكرىمىزنى ئالماشتۇرۇپ، ياغاچ ئويما رەسىم ئۆگىنىش ئېلىپ بارغاندۇق. شۇنىڭ بىلەن ئۇ لۇشۇن ئەپەندى تەشەببۇس قىلغان يېڭىچە ياغاچ ئويما رەسىم ھەرىكىتىنىڭ ئەھمىيىتىنى تېخىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تونۇپ يەتكەن ھەمدە رېئاللىق سەنئەت نەزەرىيىسى ۋە ئىجادىيەت ئۇسۇلى ھەققىدە قەدەممۇ قەدەم چۈشەنچە ھاسىل قىلغانىدى. شۇندىن باشلاپ ئۇ كەسكىن تۈردە ئىنقىلابىي گۈزەل سەنئەت ئېقىمىغا قەدەم باستى. ئۇنىڭدىن بۇرۇن ئۇ شاكتەندە بىر نەچچە ياش بىلەن بىرلىكتە ئۆزلۈكىدىن ياغاچ ئويما رەسىم ئىشلەشنى ئۆگەنگەن ھەمدە تەشكىللىنىپ، ياغاچ ئويما ئاساس قىلىنغان «جۇڭخۇا رەسىملىك زۇرنىلى» نەشر قىلىپ، ياپونغا قارشى ئۇرۇش تەشۋىقاتى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان. گەرچە بۇ زۇرنال ئىقتىسادىي قىيىنچىلىق تۈپەيلىدىن ئۈچ سان چىقىرىپلا توختاپ قالغان بولسىمۇ، بۇ ھەرىكەتنىڭ ئۆزى ئۇنىڭ خەلققە بولغان مۇھەببىتىنى ۋە دۆلەتكە تۆھپە قوشۇش روھىنى نامايەندە قىلدى.

دۆلىتىمىز ئازاد بولغاندىن كېيىن، شىۋىڭ شىنېي پارتىيىنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ 1950-يىلى ئىككىلەنمەستىن ھەربىي سەپكە قاتنىشىپ، شىنجاڭ ھەربىي رايونىدا گۈزەل سەنئەت ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ ئىشلەپ ئۆزىنىڭ ياغاچ ئويما رەسىم ئىجادىيىتى ئارقىلىق چېگرا رايون خەلقى ۋە قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشقا بەل باغلىدى. تېخى ئىش كۆرمىگەن بۇ زىيالىي ياش يۇرتىدىن ئايرىلىپ، ئون مىڭ چاقىرىم يىراقتىكى ناتونۇش چېگرا رايونىدا ئىنقىلابىي خىزمەتكە قاتناشتى. قانداق ئىدىيە، قانداق كۈچ ئۇنىڭ ئىشەنچ ۋە ئىرادىسىگە تۈرتكە بولالىدى؟ بۇ ئۇنىڭ پارتىيىگە بولغان

سادىقلىقى، خەلققە بولغان مۇھەببىتى ھەمدە دۆلەتكە بولغان تۆھپە قوشۇش روھى بولماي نېمە؟ شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ بارغان پېتى 40 يىل تۇرۇپ، ئون تىنسىز ئىشلەپ، شىنجاڭ ئۈچۈن بارلىق كۈچ قۇۋۋىتىنى تەقدىم قىلدى، ھەقىقەتەن «پۈتۈن كۈچى ۋە پۈتۈن ھاياتىنى ئايىمىدى». بۇ كىشىنى ئىتائىن تەسىرلەندۈرىدۇ. ئۇ ئۆمۈربويى تىيانشاننىڭ شىمالىي ۋە جەنۇبىلىرىدا ئەجىر سىڭدۈرۈپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ يېڭى تۇرمۇشى، يېڭى ئىدىيە، يېڭىچە ھېسسىياتىنى مەدھىيىلدى. بىپايان، ھەيۋەتلىك غەربىي شىمال چېگرا رايونىنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىنى خاتىرىگە قالدۇرۇپ، ئامما ياخشى كۆرىدىغان كۆپلىگەن مۇنەۋۋەر ياغاچ ئويما رەسىملىرىنى ئىجاد قىلدى. بىز بۇ توپلامغا كىرگۈزۈلگەن ئەسەرلەردىن ھۇزۇرلانغاندا، بۇ سەنئەتكارنىڭ ئەمگەك نەتىجىسىنى مۇئەييەنلەشتۈرەلەيمىز.

شېۋىڭ شىنېي رېئاللىزمچى ياغاچ ئويما رەسىمى. ئۇ پارتىيە كۆرسىتىپ بەرگەن «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش»، «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلسۇن، ھەممە بەس-بەستە سايرىسۇن» نىشانىنى بويلاپ ئالغا باستى. ئۇ تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، بارلىق قىزغىنلىقىنى سىڭدۈرۈپ، ئەستايىدىل ھالدا سەنئەت ئەمەلىيىتى ئېلىپ باردى. ئۇنىڭ ياغاچ ئويما رەسىملىرىدە تېما ئاكتۇئال، ئوبرازلىق، بەدىئىي قۇرۇلما مۇكەممەل، رەڭ يارقىن. رەسىم تىل چەكلىمىسىگە ئۇچرىمىغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنى ھەممە مىللەت خەلقى كۆرۈپ چۈشىنەلەيدۇ. بۇ ئاممىباب ئەسەرلەردىن ھەممە كىشى تەڭ لەززەت ئالالايدۇ. شېۋىڭ شىنېيىنىڭ ياغاچ ئويما رەسىملىرى شىنجاڭدا قىزغىن ئالقىشقا، ناھايىتى ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ سەنئەت يولىنى خۇلاسەلىگەندە مۇنداق دەپ يازغان: «مەن ھەممە گۈللەر تەكشى ئېچىلسۇن، ھەممە بەس-بەستە سايرىسۇن» دېگەن فاڭجېندا ۋە سوتسىيالىزم ئۈچۈن، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش

لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك رېئاللىزم يولىدا ماڭدىم. پارتىيىنىڭ تۈرى ئاستىدا، قالغان ئۆمرۈمدە داۋاملىق تىرىشىپ، سۆيۈملۈك شىنجاڭدىكى مىللەتلەرنىڭ گۈزەل سەنئەت ئىشلىرى ئۈچۈن بارلىق كۈچ - قۇۋىتىمنى تەقدىم قىلىمەن، مانا بۇ مېنىڭ ئۈمىدىم.»

بۇ خەلققە، سوتسىيالىزم ئىشلىرىغا سادىق سەنئەتكارنىڭ يۈرەك سۆزى، ئىشەنچلىك سۆز. ئۇنىڭ بىر ئۆمرۈلۈك ھەرىكىتى ۋە قالدۇرۇپ كەتكەن ئەسەرلىرى بۇ نۇقتىنى تولۇق ئىسپاتلىيالايدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، گۈزەل سەنئەت ساھەسىدە ئازراق «ئەركىنلەشتۈرۈش» شامىلى چىقتى، بەزىلەر سوتسىيالىستىك رېئاللىزمغا ۋاقتى ئۆتۈپ كەتتى دەپ تۆھمەت قىلدى. لېكىن ئۆزلىرى غەربنىڭ ھېچكىم چۈشىنەلمەيدىغان مۇدىرنىزىملىق رەسىملەرنى بازارغا سالدى. كىشىلەر بۇنىڭدىن كۈلۈشنى ياكى قايغۇرۇشنى بىلمەي قالدى. ئەگەر شىۋىڭ شىنىيىنىڭ ياغاچ ئويما رەسىملىرى بىلەن ئۇلارنىڭ غەلىتە رەسىملىرىنى خەلققە باھالانقۇزساق، ھەق بىلەن ناھەقنى ئېنىق ئايرىش تەسكە چۈشمەيدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ھازىر رېئاللىزمنى تەشەببۇس قىلىش، «شىۋىڭ شىنىي ئويما رەسىملىرى توپلىمى» نى نەشر قىلىش ئىنتايىن ئەھمىيەتلىكتۇر.

目 录

1. 进疆第一年 (1961)	1
2. 人民剧场 (1961)	2
3. 西公园 (1961)	3
4. 在塔克拉玛干边缘 (1963)	4
5. 田园似锦 (1963)	5
6. 高原景色 (1963)	6
7. 火焰山下 (1964)	7
8. 天山喜讯 (1974 年与李清溪合作)	8
9. 晚归 (1982)	9
10. 于田农妇 (1983)	10
11. 瑶池夜歌 (1983)	11
12. 塔河笛声 (1985)	12
13. 春风万里 (1986)	13
14. 盐湖美 (1986)	14
15. 古丝道上 (1986)	15
16. 万松丛中 (1986)	16
17. 鲁迅像 (1943)	17
18. 秋收后 (1943)	18
19. 水力碾米 (1947)	19
20. 老农妇 (1948)	20
21. 给牲畜打针 (1954)	21
22. 春米 (1955)	22
23. 任粥时像 (1955)	23
24. 蚕茧收购站 (1956)	24
25. 整修中的喀什大寺 (1956)	25

26. 韶山毛主席旧居 (1957)	26
27. 整修渠道 (1957)	27
28. 琢玉 (1957)	28
29. 卖馍老人 (1962)	29
30. 选蚕茧 (1962)	30
31. 荒地建家 (1963)	31
32. 农村阶级教育馆 (1964)	32
33. 天山林区 (1978)	33
34. 大丽花 (1980)	34
35. 天山深处 (1982)	35
36. 塞外风光 (1982)	36
37. 常青 (1982)	37
38. 母鸡和小鸡 (1982)	82
39. 天山深处小水电 (1982)	39
40. 乌鲁木齐风光 (1982)	40
41. 于田农家 (1983)	41
42. 天山路 (1984)	42
43. 农村水磨 (1984)	43
44. 高原古堡 (1961)	44
45. 红山挺秀 (1984)	45
46. 令箭初放 (1985)	46
47. 桥头小景 (1985)	47
48. 新疆风味 (1985)	48
49. 草原晨曲 (1985)	49
50. 穿越天山 (1985)	50
51. 树·人 (1986)	51
52. 于田水乡 (1986)	52
53. 老农 (1986)	53

1. شىنجاڭغا كىرگەن تۇنجى يىل (1961)
2. خەلق تياتىرى (1961)
3. غەربىي باغچە (1961)
4. تەكلىماكاننىڭ چېتىدە (1963)
5. گۈزەل سەھرا (1963)
6. كۆركەم ئېگىزلىك (1963)
7. يالقۇنتاغ ئېتىكىدە (1964)
8. تېنشاندىن خۇشخەۋەر (1974-يىلى لى چىڭشى بىلەن بىرلىشىپ ئىشلىگەن)
9. كەچ قايتىش (1982)
10. كىرىيە ئاياللىرى (1983)
11. بوغدا كۆلى بويىدىكى كېچىلىك ناخشا (1983)
12. تارىم دەرياسى بويىدىكى نەي ئاۋازى (1985)
13. غۇر-غۇر باھار شامىلى (1986)
14. گۈزەل تۈز كۆلى (1986)
15. قەدىمىي يىپەك يولىدا (1986)
16. بۈك-باراقسان قارىغايلىقتا (1946)
17. لۇشۈن (1943)
18. كۈزلۈك يىغىمىدىن كېيىن (1947)
19. سۇ كۈچى بىلەن گۈرۈچ ئاقلاش (1947)
20. دېھقان ئايال (1948)
21. چارۋىلارغا ئوكۇل تۇرۇش (1954)
22. گۈرۈچ ئاقلاش (1955)
23. رېن بەيشى (1955)
24. يىپەك غوزىسى سېتىۋېلىش پونكىتى (1956)
25. رېمونت قىلىنىۋاتقان قەشقەر ھېيتكاھ مەسچىتى (1956)
26. ماۋجۇشنىڭ شاۋشەندىكى تۈپى (1957)

27. 27. ئۈستەڭ رېمونت قىلىش (1957).....
28. 28. قاشتېشى ئويۇش (1957).....
29. 29. نان ساتقۇچى بوۋاي (1962).....
30. 30. پىلە غوزىسى تاللاش (1962).....
31. 31. بوز يەردە ماكانلىشىش (1963).....
32. 32. يىزىلق سىنەپى تەربىيە كۆرگەزمىخانىسى (1964).....
33. 33. تىيانشان ئورمانچىلىق رايونى (1978).....
34. 34. دالى گۈلى (1980).....
35. 35. تىيانشاننىڭ ئىچكىرىسىدە (1982).....
36. 36. چېگرا رايون مەنزىرىسى (1982).....
37. 37. يېشىللىق (1982).....
38. 38. مىكياڭ ۋە چۈجە (1982).....
39. 39. تىيانشاننىڭ ئىچكىرىسىدىكى كىچىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى (1982).....
40. 40. ئۈرۈمچى مەنزىرىسى (1982).....
41. 41. كىرىيەدىكى دېھقان ئائىلىسى (1983).....
42. 42. تىيانشان يولى (1984).....
43. 43. يېزا تۈگىمىنى (1984).....
44. 44. ئېگىزلىكتىكى قەدىمىي قورغان (1984).....
45. 45. ھەيۋەتلىك قىزىل تاغ (1984).....
46. 46. دەسلەپكى ئوقيا (1985).....
47. 47. كۆۋرۈك بېشىدا (1985).....
48. 48. شىنجاڭ تاماقلارنىڭ تەمى (1985).....
49. 49. يايلاققا سەھەر (1985).....
50. 50. تىيانشاندىن كېسىپ ئۆتۈش (1985).....
51. 51. دەرەخ، ئادەم (1986).....
52. 52. كىرىيەدىكى سۇ ماكانى (1986).....
53. 53. دېھقان (1986).....